

៣. ព្រេងទាក់ទងនឹងទំនៀមប្រើពពិលក្នុងមង្គលការ

អតីតនិទានថា កាលដែលប្រើថវិកាលាយដោយភ្លើងកល្យទៅហើយ ៗ កកើតឡើងជាថ្មី មានឈ្មោះ "ព្រះឥសូរ" មួយអង្គ ដែលអ្នកនគរយើងតែងហៅថា "ព្រះឥសូរ" (មិនដឹងជាហេតុដូចម្តេច ក៏ហៅថា "ព្រះឥសូរ" វិញ ? ប្រហែលយកជើង "រ" ថាស្រះ "អូ" ក៏មិនដឹង ? ឬមួយមិនស្គាល់ឈ្មោះ ឃើញលោកពូកែផុតមនុស្ស ក៏នាំគ្នាសន្មតហៅថា "ព្រះឥសូរ" ដែលមានន័យថា "ជាកំពូលលើមនុស្ស" ដូច្នោះក៏មិនដឹង ?) ។

ឥឡូវនេះ យើងត្រូវហៅ "ព្រះឥសូរ" តាមអ្នកនគរសន្មតទៅចុះ ។ ព្រះឥសូរនេះ លោកជាស្តេចធំនៅឋានកែលាស ជាប់ជិតចង្កេះភ្នំហិមាល័យ, មនុស្សយើងទៅមិនដល់ទេ, ព្រះអគ្គទេពលោក ព្រះនាមនាង "ឧមាភគវតី"¹, តាមមាត់អ្នកស្រុកថា ជាស្រ្តីគ្រប់លក្ខណៈ² ប្រសើរលើសទេវតា និងស្រ្តីទ្វីបទាំង ៤ 3 ។

ព្រះឥសូរនោះ មានប្បទានភាពនឹងប្រៀបធៀបពុំបាន ចេះចប់សព្វឈានលោកិយ និងសិល្បសាស្ត្រគ្រប់មុខ ។ ពពួកទេវតា ឥន្ទ ព្រហ្ម យក្ស គន្ធព នាគ វិជ្ជាធរ ស្ងប់ស្ងែងកោតខ្លាច ចូលមកគោរពសុំរៀនពីសម្លាក់លោកទាំងអស់, ពូកែនោះ សូម្បីតែអង្គជាតិរបស់លោក កាលណាមានតម្រេក ហើយកម្រើកស្រក់ធ្លាក់ចេញចាកទឹមក ពុំមានភពណាអាចទទួលរងបានឡើយ, បើធ្លាក់ដល់ផែនដី នឹងឆេះផែនដី, បើធ្លាក់ដល់ទឹកនឹងកើតព្យុះខ្យល់បក់បោក ល្អិតខ្ទេចខ្ទីលើលតាវល្លិ អន្តរាយមនុស្សម្នានឹងរាប់ពុំបាន, ឬទ្ធិនោះ សូម្បីតែមនុស្សស្លាប់បាត់ជីវិតទៅអស់កាលយូរ ដល់ទៅ ១០០ ឆ្នាំក៏ដោយ ឲ្យតែនៅសល់កម្ទេចឆ្អឹងបន្តិចបន្តួច ក៏នៅតែខ្លាចឬទ្ធិលោកដែរ, បើចង់ដឹងថា "ឈ្មោះណាម្នាក់ស្លាប់ទៅ ៗ កើតក្នុងទីណា ៗ" យកតែឆ្អឹងឈ្មោះនោះបន្តិចមកថ្វាយលោក ៗ នោះសូរឆ្អឹង ៗ ប្រាប់លោកថា "ទៅកើតឋានសួគ៌-នរក ឬប្រេតតិរច្ឆានបានទាំងអស់, បានជាថា "ឆ្អឹងក៏នៅខ្លាចឬទ្ធិលោកដែរ" ។

ពួកយក្ស គន្ធព គ្រុឌ នាគ កិន្ទរ មុននឹងផ្សំផ្គូផ្គងចៅជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា និយមទៅសុំពរពីព្រះឥសូរ និងនាងឧមាភគវតី មកធ្វើជាមង្គលប្រយោជន៍ឲ្យកូនចៅមកខាងក្រោយ បានទទួលចំណែកវិទ្ធិអំណាច អំពីព្រះឥសូរ ព្រោះព្រះអង្គជាតិព្រះអង្គ និងលក្ខណៈនាងនោះ ពូកែណាស់ ។

ក្រោយនោះយូរមក មានស្តេចមនុស្សមួយអង្គ ឈ្មោះ "ព្រះជ័យសុរិយា" ជាខ្សែស្រឡាយអម្បរព្រះភិរុទ្ធ នៅនគរកែវកេតជម្ពូ ។ ស្តេចអង្គនេះ ដើរស្វែងរករៀនសិល្បសាស្ត្រក្នុងព្រៃហិមពាន្ត អស់រយៈពេលជាងមួយឆ្នាំ មិនចេះជួបប្រទះនឹងឥសី (ឬសី) ឬតាបសណាមួយសោះ ។

សម័យថ្ងៃមួយ ព្រះឥសូរ ទ្រង់អផ្សុក ហោះមកលេងឋានជម្ពូទ្វីប ធៀងចុះទៅមើលព្រៃ និងដងភ្នំ ក៏ប្រទះឃើញកុមារម្នាក់ដេកលក់ក្រោមដើមឈើ, ព្រះឥសូរក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះថា " កុមារនេះ ជាកូនមនុស្ស, ហេតុអ្វីក៏ដើរមកដេកក្នុងព្រៃស្មោះតែម្នាក់ឯងដូច្នោះ ? មើលទៅរូបរាងសាច់ឈាម និងសំលៀកបំពាក់ ដូចជាអម្បរក្សត្រ ឬមួយក៏ព្រាត់នគរមក ? គួរអញដាស់សួរមើល !" លោកហៅឲ្យក្រោកឡើង សួររឿងរ៉ាវទៅ, កុមារក៏ទូលថា "ខ្ញុំព្រះអង្គ ឈ្មោះជ័យសុរិយា ជាតិមនុស្សលោក នៅនគរកែវកេតជម្ពូ, ខ្ញុំព្រះអង្គ បានដើរ

ស្វែងរករៀនសិល្បសាស្ត្រក្នុងព្រៃនេះជាងមួយឆ្នាំហើយ ពុំបានជួបនឹងឥសី ឬតាបសណាសោះ" ។ កាល បានឮដូច្នោះ លោកប្រាប់ថា "យើងជាព្រះឥសូរ នៅឋានកែលាស, ឯងស្គាល់យើងទេ ? សិល្បសាស្ត្រយើង ចេះដែរ បើចង់រៀន យើងបើកឲ្យរៀនបាន" ។ ព្រះជ័យសុរិយា ក្រាបសំពះទូលថា "ព្រះគុណម្ចាស់ថ្លៃអើយ ! ខ្ញុំព្រះអង្គឮតែឈ្មោះ មិនដែលឃើញព្រះអង្គសោះ ប៉ុន្តែទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាតិមនុស្ស មិនចេះហោះហើរ ទើបមានបំណងស្វែងរករៀនសិល្បសាស្ត្រត្រឹមតែក្នុងសម្ភាក៍ឥសី ឬតាបស" ។ ព្រះឥសូរថា "អើ យើងក៏ ចង់ឲ្យមានកេរ្តិ៍ឈ្មោះខាងស្ថានមនុស្សលោកដែរ ឲ្យដឹងថ្វីដៃសិល្បឥសូរ ព្រោះយើងមិនទាន់បានបង្រៀន មនុស្សណាម្នាក់សោះ, ដូច្នោះ ចូរចៅរៀនក្នុងសម្ភាក៍យើងនេះចុះ !" ។

ព្រះជ័យសុរិយាថា "ទូលបង្គំ ចង់រៀនណាស់ហើយ តែមិនដឹងគិតដូចម្តេចនឹងទៅរៀនបាន, បើព្រះគុណ គង់រហូតដល់ស្ថានកែលាសឯនោះ" ។ ព្រះឥសូរថា " ឲ្យតែចៅព្រមទៅតាមយើងចុះ យើងនឹងឲ្យចៅទៅ បានដូចប្រាថ្នា" ។ ព្រះជ័យសុរិយាឆ្លើយថា "ព្រះគុណអើយ ! បើដូច្នោះ រូបទូលបង្គំខ្ញុំព្រះអង្គនេះ ដូចបាន កើតម្តងទៀតហើយ" ។

ព្រះឥសូរបញ្ជាក់ថា "ចៅហាមាត់ឡើង ! យើងសុំរាប់ធ្មេញមើលគ្រប់ ៣២ ឬទេ" ។ ព្រះជ័យសុរិយាហាមាត់ ឡើង ព្រះឥសូរសេពវិជ្ជាស្តោះទឹកមាត់ខ្លិចទៅក្នុងមាត់ ។ ព្រះជ័យសុរិយាភ្ញាក់លេបក្អក ចូលទៅក្នុងពោះ កាលណា ក៏ព្រីព្រូចគ្រប់រោម កើតមានកម្លាំងស្មើដំរីសារភ្លាមមួយរំពេច ចង់ហោះហើរដើរលើអាកាសបាន ដូចចិត្តបំណង ។ ព្រះឥសូរក៏នាំហោះទៅស្ថានកែលាស, បង្ហាត់បង្រៀនសិល្បចេះសព្វគ្រប់ហើយ ព្រះជ័យ សុរិយា ក៏លាត្រឡប់មកនគរវិញ សោយរាជសម្បត្តិ មានទាំងមហេសីប្រសើរស្មើនាងកញ្ញា ថ្ងៃមួយ ទ្រង់ព អគ្គទេពីនាំហោះទៅថ្វាយសម្តេចព្រះគ្រូប្រសិទ្ធិពរជ័យឲ្យ លុះចប់កិច្ចហើយ ព្រះជ័យក៏ជម្រាបទូលថា ខ្ញុំ ព្រះអង្គ សុំពរជ័យមង្គលមួយ ទុកថាព្រះកេរ្តិ៍សម្រាប់ជម្ពូទ្វីប ដើម្បីយកទៅប្រសិទ្ធិពរ ក្នុងវេលារៀប អាពាហ៍ពិពាហ៍បង្ហោលពួកជាតិមនុស្ស ឲ្យបានរុងរឿងដូចរៀបមង្គលការងស្ថានកែលាសផង ព្រោះ កំណើតមនុស្សលោកកើតឡើងថយថោកណាស់ គ្មានវិទ្ធិអំណាចអ្វីទេ ។

ព្រះឥសូររំពឹងគិតសព្វគ្រប់ទៅ ឃើញថា នឹងឲ្យពរអ្វីក្រៅពីអង្គជាតិរបស់ខ្លួន និងយោនីអគ្គទេពីរបស់ខ្លួន មុខជាផ្សាយអំណាចពុំបានអង្វែងឡើយ, ឥឡូវ បើមិនឲ្យ, ធ្វើម្តេចនឹងបានផ្សព្វផ្សាយកេរ្តិ៍ឈ្មោះលោកនៅឯ ឋានមនុស្ស ? បើទើបនឹងមានសិស្សជាស្តេចមនុស្សលោកតែមួយនេះផង លោកក៏ហៅព្រះនាងឧមាភគវតី មកនិយាយសុំលក្ខណៈយោនីនាងធ្វើជាមង្គល ឲ្យទៅស្ថានមនុស្សលោក ឲ្យមានប្តីអំណាចដូចស្ថាន កែលាស ។ ព្រះនាងអគ្គមហេសី ក៏ព្រមថ្វាយថា "សុំឲ្យបានដូចសេចក្តីប្រាថ្នាចុះ" ។ ព្រះឥសូរ ក៏ទ្រង់ហោះ ទៅយកខ្សាច់ពេជ្រពីចក្រវាល មកប្រសិទ្ធិធ្វើជាស្លឹកឈើមាស ជាតំណាងយោនីព្រះនាង ទៅយកថ្មពេជ្រពី ភ្នំហិមាល័យ មកប្រសិទ្ធិធ្វើជាទៀនមាស តំណាងអង្គជាតិព្រះអង្គ ។ លុះលោកប្រសិទ្ធិរួចស្រេច លោក សន្មតឲ្យឈ្មោះថា "ពពិលរតន៍" គឺថា "ពរពីរនេះ ភ្លឺដូចប្រាថ្នា" ប៉ុន្តែ ហៅយារៗ មកថា "ពពិល" វិញ ។ រួច លោកហុចទៅឲ្យព្រះជ័យ ទាំងប្រាប់ថា "របស់នេះហើយ ជាមង្គលធំ ចូរអ្នកយកទៅទុកជាភ្នំស្ថានជម្ពូ ទ្វីបចុះ, បើត្រូវការរៀបផ្សំផ្គុំកូនចៅ ត្រូវយកទៀនមាស ចិទនឹងស្លឹកពោធិ៍មាសនេះ យកភ្លើងអុជឲ្យឆេះ ហើយបង្វិល ៣ ជុំសាមីខ្លួន រួចលត់ទៅវិញ យកផ្លិតបក់ផ្សែងឲ្យចូលមាត់ច្រមុះសាមីខ្លួនទាំងប្រុសស្រី, ផ្សែងនោះ មានក្លិនក្រអូបដូចផ្កាមន្ទារបុស្សពីស្ថានសួគ៌នាយ ឲ្យតែដកដង្ហើមចូលផ្សែងដល់ទៅក្នុងខ្លួន

កាលណា នឹងព្រួចព្រីរោមា មានកម្លាំងដូចជំរើសារ ទាំងប្រុស-ស្រី នឹងកើតជាបុត្រឡើងមានបុណ្យអំណាច ឬទ្វារភាពច្រើន" ។

ព្រះជ័យ ទទួលមង្គលពីព្រះរាជគ្រូរួចកាលណា លាទេពីហោះត្រឡប់មកនគរវិញ ។ ស្តេចទ្រង់ផ្សាយ ដំណឹងនោះ ដល់នាម៉ឺនមុខមន្ត្រីសេនាទាហានក្នុងព្រះនគរ ឲ្យបានដឹងគ្រប់គ្នាទាំងអស់ថា "បើអ្នកណារៀប ផ្សំផ្គុំកូនចៅឲ្យជាប្តីប្រពន្ធ ត្រូវមកដង្ហែមង្គលនេះទៅអុជយកផ្សែងបក់ឲ្យស្រួបបន្តិចៗ គ្រប់គ្នា ដើម្បីឲ្យមាន កម្លាំងពលដូចជំរើសារ កើតជាបុត្រមកឆ្លាតវាងវៃ ថាបើប្រុសស្រីណា ដែលមានកម្លាំងហោរហោក ស្តម កំព្រឹងកំព្រាយ យ៉ាងណាក៏ដោយ ឲ្យតែបានទៅអង្គុយជិតគេ នៅវេលាដែលគេរៀបមង្គលការ ហើយផ្សែង បក់មកត្រូវបន្តិចបន្តួច ក៏មានសាច់ឈាមល្អឡើង មានកម្លាំងដូចជំរើសារ ជាទៀងពិតប្រាកដណាស់ ។

យូរមក ប្រហែលជាជាង ១០០ ឆ្នាំ ទើបអស់ទៀនទៅ, ស្តេចមន្ត្រី សេដ្ឋី និងបណ្តាជន ក៏នាំគ្នារចនាធ្វើជា ទៀនខ្លួនឯងជំនួស, ខ្លះមាន ក៏ធ្វើស្លឹកពោធិ៍ដោយមាស ខ្លះធ្វើដោយប្រាក់ សំរិទ្ធ ទង់ដែង ស្ពាន់ ដែក ។ ឯ ទៀត គេយកក្រមួនលញ្ជ័ធ្វើដូចសព្វដង ហើយទឹបទឹកមាស រួចទើបសន្មតថា "ស្លឹកពោធិ៍ និងទៀននេះ ហើយ ជាតំណាងយោនីនាងឧមារកគរី តី និងអង្គជាតិព្រះឥសូរ, សូមឲ្យមានប្តីអំណាច ដូចរបស់លោក ដែលបាននិម្មិតប្រទាន !" ហើយយកទៅអុជបក់ផ្សែងឲ្យ ទៅវេលារៀបមង្គលការនោះទៅ ។

អាស្រ័យរឿងនេះ ទើបបានជាជាប់មានទំនៀមបង្វិលពពិល រហូតមកដល់ឥឡូវនេះ ។